

# ILLYÉS GYULA:PUSZTÁK NÉPE

Szerző dezs

Kötelező olvasmány,rövid összefoglaló elemzése

Illyés

Gyula: Puszták népe (az irodalom tk. alapján)

Műfaja

irodalmi szociográfia, mely átmenet a tudományos szociológia és a szépirodalom között. Olyan társadalomrajz, mely a tudományos leírás és a művészi megjelenítés elemeit egyaránt magában foglalja.

A

Puszták népe szabatos társadalomrajz, ugyanakkor emlékezéssel átszőtt önéletrajz is. Beleszövődnek saját emlékei is az írónak, bár mint a 3.

fejezetben mondja, nem önmagáról akar írni, hanem egy &bdquo;népréteg lelkületét szeretném ábrázolni&rdquo;.

Az

író a nyitófejezetben közli: &bdquo;&hellip; a pusztai lakosságnak se fogvacogása, se gyomorkorgása nem hallható, se közvetve, se közvetlenül: képviselőjük, pártjuk, lapjuk, még ismerősük sincsen, aki nevükben szót emelhetne, holott nyilvánvaló, hogy az ország sorsa az ő vállukon nyugszik, akik a földet tartják tízezerholdas darabokban.&rdquo;

A

kiszolgáltatottságot, a cselédsorsot is bemutatja a mű.

A

műnek nincs regényszerű cselekménye. Tárgyilagos leírást ad a pusztai cselédek életének általános, mindenkire és mindenhol jellemző vonásairól, a hazai nagybirtokrendszer sajátosságairól, melyet saját emlékeivel tesz érzékletessé.

A műben a változatlanság uralkodik, egy változás azonban mégis megjelenik, a család kiemelkedhet osztályából.

Időben

három korszakot, három nemzedék sorsát mutatja be az író. A

nagyszülőké a  
kiegyezés kora, a szülőké a  
századelő, ez a kor adja az író  
gyermekkorának  
emlékeit is, végül a harmincas  
évek, a megírás és  
szembesítés ideje.

A  
nagyszülők korára, a kiegyezés  
korára nosztalgikusan tekint vissza. A  
kapitalizáció  
során szigorúbb  
gazdálkodási rend lépett  
érvénybe, a feudalizmus korának  
szabadabb élelemszerzési lehetőségeit  
felszámolták, a cselédek sorsa,  
fizetése  
viszont továbbra is a régi.

A  
harmincas évekre a pusztai sors még  
tovább romlott. Amit a gyermek-író  
hajdan  
szépnek látott, mára  
szörnyűségnek tűnik.

A  
pusztai életforma nyomán megváltozik  
az ember személyisége. A szociális  
és  
fizikai nyomorúság tudati  
nyomorúsággal társul. Ez a  
világ azonban nem mentes  
az értékektől, csupán  
szegény bennük. A gyermekkor, az esküvő, a  
közös vasárnap  
délutánok megmaradtak  
értéknek.

Az  
önállóság vágya a  
cselédek között a  
népművészetten keresztül teljesedik ki.

Az  
írónak sikerült kiválnia a  
pusztai léttel, ám azokkal szemben, akik  
eztán  
elfelejtik múltjukat, ő visszatér, fontos  
számára a hűség.